

***βατραχώνι** τό, *βαθρακώνι* Χίος *φαδρακώνι* Χίος.
Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατραχί* ἢ *βάτραχος* καὶ τῆς καταλ.
-ώνι.

Εἶδος μικροῦ βατράχου.

βατρικὸ τό, Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βατρικός* < *βάτρα*.

1) Οἰκία: "Αμα ἔρχον 'ς τὸ βατρικὸ σου, μὴ μὲ βάνης μέσα! 2) Τὸ νοικοκυρεῖό: Βατρικὸ ποῦ 'ναι! (εἰρων.)

βάτσα ἡ, (I) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἀγνώστου ἀρχῆς.

Ἡ λ. λέγεται πρὸς ἐκδήλωσιν αἰσθήματος ψύχους κυριολεκτικῶς καὶ μεταφορικῶς: "Ωχ, πῶς κρυώνω, βάτσα! "Ω, ἕνα κρύο, βάτσα! || Φρ. Βάτσα καὶ κρυάδα (κρύα καμώματα, γελοῖοι καὶ ἀνόητοι τρόποι).

βάτσα ἡ, (II) Σκῦρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κλάδος μύρτου χρησιμεύων ὡς βαῖον διὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων: Ἄσμ.

Βάτσα βάτσα τοῦ Βαῖου | τσ' ὡς τὴν ἄλλη Κυριακὴ
μὲ τὰ κότσινα τ' ἀβγά | τσαὶ μὲ τ' ἀσπρα τὰ χλωρά.

βατσάζω Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσα*.

Κτυπῶ, ἐλαύνω μὲ τὴν *βάτσαν*: Βατσάζω τὰ πρόβατα.

βατσέλλα ἡ, Στερελλ. (Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσέλλι* κατὰ τύπ. μεγεθυντικόν.

Βαρέλλιον χρησιμεῖον πρὸς φύλαξιν ὕδατος.

βατσέλλι τό, Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. Πελοπ. Σέριφ. Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *βατσέλλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. *βατσέλλι*, ὃ ἐκ τοῦ Λατίν. *vascellum*.

1) Λεκάνη συνήθως ἐκ χαλκοῦ Κέρκ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. κ.ά.: Παροιμ. φρ. *Νά 'χης τὸ ἀργυρὸ βατσέλλι καὶ νὰ φτύνης μέσα* (νὰ ἔχη τις χρήματα χωρὶς ὑγείαν) Πάρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πόλεμ. Τρωάδ. στ. 768 (ἐκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 209) «δύο βατσέλλια εὐγενικά, τὰ λέγουσι λεκάνας, | ἔβαλαν, ἐγεμίσαμεν βαλσαμόλαιον ἔσω». 2) Δίσκος ἐν γένει, οἶον ἐκκλησίας κτλ. Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Σέριφ. Σίφν. 3) Ἀγγεῖον ὕδατος κτλ. Κέρκ. Πελοπ. κ.ά. 4) Δεξαμενὴ Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 5) Μέτρον χωρητικότητος ἰδίως δημητριακῶν καρπῶν Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 6) Μέτρον ἐκτάσεως Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ.

βάτσης ἐπίθ. Κρήτ. Θηλ. *βάτσα* Κάλυμν. Κρήτ. *βατσὲ* Δ.Κρήτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ ΣΞανθουδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 291 σχετίζει τὸ ἐξ αὐτοῦ παράγωγον *βάτσικος* πρὸς τὸ *βάτσινο*, τὸν καρπὸν τῆς *βάτου*.

Ὁ ἔχων μικρὰ ὄτα, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν ἐν γένει. Καὶ χλευαστικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου. Συνών. *βάτσικος*. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κρήτ.

βατσίζω Κρήτ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσὶ* < *βατίν*.

1) Προσκολλῶμαι ὡς ἡ *βάτος* Ρόδ.: Παροιμ. φρ. Ἐβάτισσε σὰν τὸν γάδαρον μέσ' 'ς τὴν λάσπη (ἐπὶ τοῦ ἐπιμένοντος μὲ πείσμα). 2) Ἐθίζω, συνηθίζω τινὰ εἰς τι Κρήτ.: Ἐβάτσοιές μου τὸ κωπέλλι 'ς τ' ἀμύγδαλα καὶ ὅλο 'ς τὴν πόρτα σου στέκει! Ἐβατοίστηκε ὁ λαγὸς 'ς τὰ σταφύλια-τὸ γουρουνί 'ς τὸν κῆπο κτλ. || Παροιμ.

Ἐβατοίστη ἡ γρὰ 'ς τὰ σῦκα | καὶ ὅλη νύχτα τ' ἀνεζήτα

(ἐπὶ τοῦ φορτικῶς ζητοῦντός τι τὸ ὁποῖον συνήθισε νὰ λαμβάνη).

βατσικολαῖα ἡ, Πελοπ. (Παππούλ. Χατζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βάτσικος* καὶ τοῦ οὐσ. *ἐλαῖα*.

Εἶδος ἐλαίας μικρᾶς.

βάτσικος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσης* καὶ τῆς καταλ. -ικός.

Βάτσης, ὃ ἰδ.: *Βάτικο* πρόβατο καὶ ἀπλῶς ὡς οὐσ. τὸ *βάτικο*.

βατσῖνα ἡ, (I) Πελοπ. (Οἶν.) Χίος.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσὶ* < *βατίν* καὶ τῆς καταλ. -ίνα.

1) Βλαστὸς *βάτου* Πελοπ. (Οἶν.) 2) Πτηνὸν τι Χίος.

βατσῖνα ἡ, (II) Ἀθῆν. Ἡπ. Θεσσ. Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βελβ. Καστορ.) Παξ. Πάρ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Τριφυλ.) Σίφν. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. *φατσῖνα* Μεγίστ. Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *βετσῖνα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βατσοῖνα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccina*.

1) Ἡ δαμαλὶς διὰ τῆς ὁποίας ἐμβολιαζόμενον τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται ἀπρόσβλητον ὑπὸ τῆς εὐλογίας ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσῖνι* (II), *δαμαλίδας*, *μπόλι*. 2) Ὁ ἐμβολιασμός διὰ τῆς δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. 3) Ἡ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ σχηματιζομένη οὐλὴ τοῦ δέρματος Λεξ. Δημητρ.: Ἡ δεῖνα ἔχει 'ς τὸ μπράτσο της μιὰ μεγάλη *βατσῖνα*. Συνών. *βατσεινὰ* (II). β) Γενικῶς πᾶν σημεῖον προξενούμενον εἰς τὸ δέσμα Κύπρ.: Ἐβαλέν τους τῶαί τοὺς δγκὸ 'ποὺ μὲν βατσῖναν 'πά 'ς τὸ κολομέριν (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. 4) Κηλὶς Κύπρ.

***βατσινάρι** τό, *βατσονάρι* Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσεινὰ* (I).

Μικρὰ *βάτος*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαττάκι*.

βατσинаρίζω ἀμάρτ. *βετσинаρίζω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσινάρις*.

Βατσινάρω 1, ὃ ἰδ.

βατσινάρις ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. *βατσινάρινα* Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II) καὶ τῆς καταλ. -άρις.

Ὁ ἐμβολιάζων διὰ δαμαλίδος, δαμαλιστής. Συνών. *βατσειναριστής*, *βατσῖνας*.

βατσινάρισμα τό, Κέρκ. Πάξ. — Λεξ. Βυζ. *βετσινάρισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσειναρίζω*.

Ὁ διὰ δαμαλίδος ἐμβολιασμός. Συνών. *βατσῖνισμα*, *μπόλινισμα*.

βατσειναριστής ὁ, ἀμάρτ. *βετσειναριστής* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσειναρίζω*.

Βατσινάρις, ὃ ἰδ.

βατσινάρω Κέρκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Παξ. — Λεξ. Βυζ. *βατσινάρω* Σίφν. *βετσινάρω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccinare*.

1) Ἐμβολιάζω διὰ δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσειναρίζω*, *βατσεινιάζω* (II) 1, *βατσεινώνω*, *μπολιάζω*. 2) Μεταδίδω ἀφροδίσιον νόσημα Κύπρ. Μετοχ. *βατσειναρισμένος* = ὁ προσβεβλημένος ὑπὸ ἀφροδισίου νοσήματος. Πβ. *βατσεινιάζω* (II) 2.

